

2020-05-29

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen, Bankenheten
Karl Fredriksson

Promemorian Ny associationsrätt för sparbanker

(Fi2020/00910/B)

Sammanfattning

Bolagsverket tillstyrker förslaget om upphävande av sparbankslagen och förslaget att sparbanker ska följa lagen om ekonomiska föreningar.

Bolagsverket anser dock att det inte ska vara möjligt att upplösa en sparbank till följd av passivitet.

Bolagsverket motsätter sig förslaget att ändra tidpunkten för anmälan om registrering av en sparbank.

Bolagsverket önskar en senare tidpunkt för ikraftträdande.

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om upphävande av sparbankslagen (1987:619)

Bolagsverket tycker att det är positivt att sparbankslagen upphävs och att sparbanker istället ska omfattas av lagen om ekonomiska föreningar tillsammans med ett nytt kapitel i lagen om bank- och finansieringsrörelse. Detta underlättar både för sparbankerna och för myndigheter och andra då regelverket för liknande associationer blir mer samlat.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:27) om bank- och finansieringsrörelse

10 b kap. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för sparbanker

Tillämpningen av allmänna associationsrättsliga bestämmelser

Förslaget att 18 kap. lagen om ekonomiska föreningar ska gälla sparbanker med undantag för 1-7 §§ innebär att 18 kap. 8-9 §§ om upplösning till följd av passivitet ska gälla för sparbanker. Bolagsverket anser att de bestämmelserna är mindre lämpade att användas för upplösning av en sparbank där det kan, och ska, finnas betydande medel. Bestämmelserna syftar främst till att från registret gallra bort äldre, sedan länge inaktiva, föreningar som inte

har några tillgångar eller skulder. Konsekvenserna av ett beslut om upplösning kan bli allvarliga för en sparbank som faktiskt bedriver verksamhet, då sparbanken inte längre kommer att finnas i registret och inte kan återuppta verksamheten utan istället måste ansöka om likvidation.

Bildande av sparbank

Bolagsverket noterar att särreglering avseende tidpunkten för anmälan om registrering av nybildning saknas. Detta innebär att tidpunkten i 2 kap. 2 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar kommer att tillämpas på sparbanker. Tidpunkten ändras då från nuvarande sex månader efter att tillstånd att driva bankrörelse har beviljats till sex månader efter att sparbanken har bildats. I praktiken innebär detta att en sparbank först ska bildas, sedan ansöka om tillstånd att driva bankrörelse hos Finansinspektionen och först när tillståndet beviljats kan sparbanken registreras. Då handläggningen av tillståndet hos Finansinspektionen kan vara längre än sex månader, i många fall minst ett år, skulle en sparbank behöva anmäla nybildningen för registrering innan tillståndet beviljas. Bolagsverket skulle då antingen behöva avslå ansökan eller underlåta att avgöra ärendet i väntan på att tillståndet beviljas av Finansinspektionen. En bättre ordning vore att nuvarande bestämmelse om tid för anmälan om registrering i 2 kap 11 § sparbankslagen (1987:619) fördes över till det nya kapitlet om sparbanker i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bolagsverket kan också konstatera att motsvarande problem finns avseende förslaget att medlemsbanker ska omfattas av lagen om ekonomiska föreningar, se promemorian Ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker. Även där saknas särreglering i förslaget till ändringar i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bolagsverket kan också konstatera att särskild reglering av vad som ska skickas in för registrering vid bildande av en sparbank saknas i förslaget och vill påminna om vikten av tydlighet i frågan om vad som krävs för registrering genom särskild bestämmelse i lag eller förordning.

Sparbanksstämma

I avsaknad av särreglering gäller 6 kap. 16 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar för sparbanker. Detta innebär att Bolagsverket får möjlighet att kalla till stämma i en sparbank där styrelsen försummat att göra detta. Detta är något som inte tidigare varit möjligt i en sparbank. Bolagsverket har dock redan denna uppgift beträffande bl.a. aktiebolag och ekonomiska föreningar och ser inga problem med att tillämpa bestämmelsen även för sparbanker om det är avsikten.

Sparbankens ledning

Att sparbanker kommer att tillämpa lagen om ekonomiska föreningar vad gäller sparbankens ledning kommer enligt Bolagsverkets mening att innebära att reglerna är modernare, tydligare och lättare att tillämpa, något som enligt vår mening är bra både för sparbankerna och för Bolagsverket som registreringsmyndighet. Lika regler för fler associationer underlättar också för utomstående.

Revision

Medrevisor i en sparbank har enligt 4 a kap. 2 § sparbankslagen tidigare utsetts av Finansinspektionen. Bolagsverket utser däremot medrevisor för ekonomiska föreningar. Enligt det nya förslaget ska sparbanker i den här delen följa lagen om ekonomiska föreningar vilket innebär att uppgiften att utse medrevisor kommer att ligga på Bolagsverket. Motsvarande förflyttning kommer även att ske av uppgiften att utse särskild granskare. Bolagsverket är positivt till att uppgifterna samlas hos samma myndighet för alla associationer med liknande regler.

Fusion

Bolagsverket kan konstatera att reglerna om fusion för sparbanker idag skiljer sig en del från reglerna om fusion för ekonomiska föreningar. Bolagsverket är dock positivt till ett samlat regelverk och att även sparbanker följer reglerna för fusion av ekonomiska föreningar med vissa i förslaget angivna tillägg.

Likvidation

Inledningsvis kan Bolagsverket konstatera att reglerna om likvidation för ekonomiska föreningar är mer omfattande än motsvarande regler i sparbankslagen. Lagen om ekonomiska föreningar anger fler grunder för tvångslikvidation vilka det idag inte finns någon motsvarighet till för sparbanker. Bolagsverket ser dock inga problem med att tillämpa dessa även för sparbanker.

Bolagsverket är positivt till den sänkning av majoritetskravet för beslut om frivillig likvidation för sparbanker som en övergång till att följa lagen om ekonomiska föreningar innebär.

Bolagsverket noterar att förslaget innebär att uppgiften att utse likvidator i en sparbank flyttas från Finansinspektionen till Bolagsverket, något som Bolagsverket ställer sig positivt till.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Bolagsverket anser att tiden för ikraftträdande är för nära i tid och önskar en senare tidpunkt för ikraftträdande för att kunna genomföra de relativt stora systemförändringar som krävs hos verket för att implementera de nya reglerna för sparbanker, särskilt med tanke på extra svårigheter under pågående pandemi.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. Föredragande har varit verksjuristen Pernilla Nylén.

Annika Stenberg

Pernilla Nylén